Aruba, toen en nu...

Het Ecury-complex aan de Schelpstraat

Het Ecury-complex vóór de restauratie

Het Ecury-complex ná de restauratie.

Het Ecury-complex tijdens de restauratie.

door **Evert Bongers**

In de Schelpstraat in het centrum van Oranjestad staat een drietal panden die eigendom waren van de familie Ecury, een vooraanstaand geslacht tijdens de eerste helft van de afgelopen eeuw. S.N. (Segundo Nicasio) Ecury, binnen en buiten de familie Dundun (Doendoen) genoemd, was sinds 1908 vertegenwoordiger van het automerk Ford, het bandenmerk Goodrich en zo nog ettelijke andere handelsartikelen. Hij had een winkelpand midden in de Nassaustraat (nu Caya Betico Croes) met een uitspanning op de eerste verdieping (de 'Roofgarden'). Dundun's autozaak lag aan de toenmalige hoofdweg in Parkietenbos (nog steeds te vinden tegenover de vuilstortplaats). Hij had ook nog een groot terrein op Palm Beach, plantage San José, een weelderig begroeid buitenhuis voor zijn familie, 13 kinderen rijk. Een daarvan was Boy Ecury, verzetsheld uit de Tweede Wereldoorlog. De familie bezat drie panden in de Schelpstraat, op nummer 40, 42 en 44 en nog drie aan de J.G. Emanstraat. Het fraaiste pand is op nummer 40 en wordt in de omschrijving van het Monumentenbureau een 'Caraïbische stadsvilla' genoemd, omdat de stijl naar het voorbeeld is van soortgelijke bouwwerken in de regio. Dit uit zich in het prachtige zgn. ajour houtsnijwerk bovenaan de balkons voor en achter. Het huis staat wat achteraf, niet aan de straat . De benedenverdieping werd in 1911 gebouwd, de bovenverdieping is van 1918. De familie noemde dit pand het Cas di Mamachi genoemd, naar de grootmoeder van de kinderen Ecury. Er was een tuin met een vijver met waterlelies en goudvissen, een oase van verkoeling en rust.

Het pand op nummer 42 staat bekend als Cas Ecury, het Groene Huis of ook wel Gebouw 1929, naar het jaar van de bouw – dat staat bovenaan de voorgevel. Dit tweeverdiepingen herenhuis was het voornaamste woonhuis van de familie Ecury; het werd pas gebouwd toen 10 van de 13 kinderen al geboren waren.

Daarvoor woonde de familie in het rechts daarvan gelegen traditionele cunucuhuis dat al van eind 19e eeuw was. Na de voltooiing van het hoofdgebouw in 1929 is dat erbij getrokken is. Dit is het geboortehuis van Boy Ecury. Het Gebouw 1929 is vermoedelijk ontworpen door de bekende Arubaanse meester-bouwer Dada Picus. In de voorkamer van het Cas Ecury vindt men opvallende wandschilderingen van – voor Arubanen – exotische landschappen, van de hand van Hendrik Patist. Op diverse plaatsen zijn er openslaande deuren met gekleurd glas en onder het rijk versierde balkon aan de straatkant prijkt weer fraai ajour houtsnijwerk. Aan de linkerzijde is er een poortje dat via een steeg toegang geeft tot de tuin erachter. Na de restauratie is Cas Ecury de ingang geworden tot het Archeologisch Museum, dat verder is gevestigd in de moderne, erachter gelegen nieuwbouw.

De Schelpstraat 44 tenslotte is een cunucuhuis met een opvallend kloeke dakkapel. Dit is het oudste van alle Ecury-panden, vermoedelijk gebouwd rond 1867 en later aangekocht door Dundun Ecury. In het gedeelte direct naast het Cas Ecury bevond zich de keuken waar voor de hele familie werd gekookt. Het pand was verpacht aan een fruteria (fruitzaak) toen het in 2002 geheel uitbrandde. Het resultaat is te zien op de foto van voor de restauratie.

In 1997 werd het Ecury-complex aangekocht door de Arubaanse overheid met de bedoeling om er na restauratie het Archeologisch Museum in te vestigen. In 2004 werd er een overeenkomst voor financiering gesloten met het Europees Ontwikkelingsfonds en in 2006 gingen de restauratie en bouw van de nieuwe expositieruimte van start. In december 2007 werd de sleutel overgedragen en kon de inrichting beginnen. Het museum ging open in juli 2009.

Het aanzicht van straten en gebouwen op ons eiland is sterk veranderd in de loop van de afgelopen eeuw. Panden die, als ze al aan de slopershamer of aan vuur ontsnapten, zijn gerestaureerd en hebben vaak een nieuwe functie gekregen. Daarbij is het straatbeeld flink veranderd. Sommige plekken zijn bijna niet te herkennen. Deze serie gaat over een aantal van zulke locaties, zoals ze er toen uitzagen en er nu bij staan. Reacties: bongersaruba@hotmail.com.